

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Лоханова Н.О. _____

(підпис)

“ ____ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою професійного / наукового спрямування

«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

(назва освітньої програми)

на тему: «Облік і контроль розрахунків з оплати праці на прикладі ТОВ
«Савранський завод продовольчих товарів»

Виконавець:

студентка 6 курс 1 група (61 групи
ФМОІТ)

Смазчук Марина Вікторівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Муренко Тетяна Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	7
1.1. Економічна сутність, поняття, функції та види заробітної плати.....	7
1.2. Системи та форми оплати праці.....	13
1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з оплати праці.....	17
1.4. Проблемні питання обліку розрахунків з оплати праці.....	25
РОЗДІЛ 2 ДІЮЧА СИСТЕМА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ТОВ «СЗПТ».....	30
2.1. Загальна характеристика фінансово-економічної діяльності ТОВ «СЗПТ».....	30
2.2. Порядок документування операцій з обліку особового складу та розрахунків з працюючими на досліджуваному підприємстві.....	42
2.3. Стан діючої системи обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «СЗПТ».....	50
2.4. Пропозиції щодо удосконалення обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві, що досліджується.....	64
РОЗДІЛ 3 ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ: ДІЮЧА ПРАКТИКА.....	71
3.1. Внутрішній контроль розрахунків з оплати праці.....	71
3.2. Організація внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на підприємстві ТОВ «СЗПТ»: практика проведення.....	74
3.3. Рекомендації щодо впровадження внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві....	79
3.4. Застосування методів моделювання для підвищення ефективності використання фонду оплати праці підприємства.	86
ВИСНОВКИ.....	93
Список використаних джерел.....	97
Додатки.....	104

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки підприємство виступає в ролі товаровиробника й первинної ланки сільського господарства. На будь-якому підприємстві задіяна певна кількість працівників, що виконують певний обсяг робіт й отримують винагороду у вигляді заробітної плати. Заробітна плата – один із найважливіших засобів підвищення зацікавленості працюючих у результатах своєї праці, її продуктивності, збільшення обсягів виробленої продукції, поліпшення її якості та асортименту. Це один із основних стимулів трудової діяльності персоналу. Саме від оплати праці та зацікавленості людей у якісному виконанні поставлених завдань залежатимуть результати роботи працівників підприємства.

У науковому та практичному плані актуальним є дослідження обліку розрахунків з працівниками підприємства з врахуванням трудомісткості та ризикованості ділянки обліку оплати праці. Адже помилка в нарахуванні заробітної плати призводить до цілого ряду викривлень та порушень, а в решті решт – до отримання недостовірних даних щодо фінансово-майнового стану підприємства. До того ж, не слід забувати й про штрафні санкції, що загрожують підприємствам в разі несвоєчасної виплати заробітної плати, неправильного розрахунку ПДФО та ЄСВ. Отже, дане дослідження дозволить об'єктивно оцінити сучасний стан обліку розрахунків з оплати праці та розробити пропозиції щодо їх удосконалення.

Питання обліку та контролю розрахунків з оплати праці висвітлені у роботах таких вітчизняних і зарубіжних вчених, як Ф. Бутинець [1], М. Вакулич [2], О. Григоревська [7], О. Дороніна [8], В. Золотогоров [9], В. Ільїн [10], М. Кабаченко [13], К. Крищенко [17], В. Кулішов [19], І. Лаптії [20], В. Лисак [21], В. Мандибура [22], Ю. Миронова [23], Ю. Михайленко [24], В. Науменко [56], О. Пищуліна [29], І. Поклад [33], В. Прокопенко [50], І. Садовська [54], Н. Ткаченко [60], В. Толуб'як [61], І. Харчук [62], Є. Шара [64], І. Щирба [66], Н. Юрчук [67], Л. Яременко [68], К. Ясько [69] та інші.

Однак, незважаючи на значні напрацювання науковців щодо питань обліку та контролю розрахунків з оплати праці, окремі аспекти теорії та практики залишаються дискусійними та потребують подальших наукових досліджень і розробок у напрямі їх удосконалення, що свідчить про актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Мета кваліфікаційної роботи – дослідження теоретичних положень, розробка рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення обліку і контролю розрахунків з оплати праці в сучасних ринкових умовах.

Для досягнення визначеної мети необхідно вирішити такі завдання:

- розкрити економічну сутність, поняття, функції та види заробітної плати;
- визначити існуючі системи та форми оплати праці;
- вивчити нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з оплати праці;
- розглянути проблемні питання обліку розрахунків з оплати праці;
- проаналізувати фінансово-економічну діяльність ТОВ «СЗПТ»;
- з'ясувати порядок документування операцій з обліку особового складу та розрахунків з працюючими на досліджуваному підприємстві;
- оцінити стан діючої системи обліку та контролю розрахунків з оплати праці на ТОВ «СЗПТ»;
- розробити пропозиції щодо удосконалення обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві, що досліджується;
- дослідити діючу практику внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці;
- запропонувати рекомендації щодо впровадження внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві;
- застосувати методи моделювання для підвищення ефективності використання фонду оплати праці підприємства ТОВ «СЗПТ».

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт дослідження – процеси обліку та контролю розрахунків з оплати праці на прикладі ТОВ «Савранський завод продовольчих товарів».

Предметом дослідження є система бухгалтерського обліку і контролю розрахунків з оплати праці.

Методи дослідження. При розкритті теми були застосовані загальнонаукові методи дослідження: структурно-логічний аналіз (при побудові структури та логіки кваліфікаційної роботи), метод групування (при дослідженні питання класифікації заробітної плати), метод порівняння (при зіставленні даних фінансової звітності за відповідні періоди), методи аналізу та синтезу (при вивченні змін показників у динаміці), графічний метод зображення даних (для полегшення розуміння використаної інформації), метод спостереження (при вивченні організації та методики обліку), регресійно-кореляційний аналіз (при побудові та аналізі економіко-математичної моделі), а також метод узагальнення (при формулюванні загальних висновків).

Інформаційною базою кваліфікаційної роботи є офіційні документи органів законодавчої та виконавчої влади (нормативно-законодавчі акти з питань регулювання оплати праці), міжнародні стандарти з бухгалтерського та податкового обліку, матеріали науково-практичних конференцій, наукові статті, доповіді та монографії вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем обліку та контролю розрахунків з оплати праці, періодичні видання, дані мережі Інтернет, податкова, статистична та фінансова звітність підприємства.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що надані рекомендації, які спрямовані на вдосконалення організації, обліку й контролю розрахунків з оплати праці, можуть бути впроваджені в господарську діяльність ТОВ «СЗПТ». Їх застосування посилить інформаційну, контрольну й управлінську функції бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці, підвищить результативність аналітичної роботи і якість контролю.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (69

найменувань) та 53-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 104 сторінки. Основний зміст викладено на 86 сторінках. Робота містить 29 таблиць, 35 рисунків.

Публікації та апробація результатів дослідження. Основні результати кваліфікаційної роботи опубліковані у наступних наукових працях:

– тези доповіді до VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту та аналізу в умовах міжнародної інтеграції» (м. Херсон, 19-20 листопада 2019 р.) на тему «Проблеми формування заробітної плати в системі ринку праці України» з науковим керівником – к.е.н., доцентом Семенова К. Д.;

– тези доповіді до Всеукраїнської науково-практичної конференції «Стан розвитку інфраструктури підтримки бізнесу: національна та міжнародна практика» (м. Одеса, 7 грудня 2019 р.) на тему «Управлінський облік витрат на оплату праці на сучасному етапі управління підприємством» з науковим керівником – ст. викладачем Кубік В. Д.;

– тези доповіді до Міжнародної науково-практичної конференції «Становлення та особливості регулювання міжнародних економічних відносин» (м. Дніпро, 14 грудня 2019 р.) на тему: «Проблемні питання організації внутрішнього аудиту розрахунків з персоналом з оплати праці на підприємстві» з науковим керівником – к.е.н., доцентом Шаровська Т. С.;

– тези доповіді до VI Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції «Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації» (м. Одеса, 20 квітня 2020 р.) на тему: «Особливості формування облікової політики в частині заробітної плати працівників» з науковим керівником – к.е.н., доцентом Волчек Р. М.;

– тези доповіді до VI Міжнародної науково-практичної конференції «Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку» (м. Чернігів, 27 листопада 2020 р.) на тему: «Проблемні питання організації бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві» з науковим керівником – к.е.н., доцентом Муренко Т. О.

ВИСНОВКИ

Нині тема кваліфікаційної роботи набуває особливої актуальності, оскільки саме заробітна плата є найважливішою економічною категорією, одним із економічних важелів, що є місцем перетину інтересів різних суб'єктів економічної системи, кожен з яких розглядає значення оплати праці як одного з найважливіших показників у процесі стабільного функціонування. Через це сферу обліку оплати праці дуже важко переоцінити.

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів.

У першому розділі кваліфікаційної роботи було досліджено теоретичні основи обліку розрахунків з оплати праці. Було визначено, що немає єдиної думки вчених щодо трактування заробітної плати. Однак усі вчені розглядають заробітну плату як грошову винагороду, яку отримує працівник за роботу протягом повного робочого часу. Було розглянуто чотири головних функції заробітної плати: відтворювальну, стимулюючу, регулюючу та соціальну. Вивчено структуру фонду оплати праці, що складається із основної, додаткової заробітної плати та інших заохочувальних та компенсаційних виплат, і розглянуто такі різновиди заробітної плати, як номінальна та реальна. До того ж було проаналізовано тарифну систему оплати праці, що організовується на основі погодинної та відрядної форм оплати праці та їх підсистем.

У роботі досліджено нормативно-правове забезпечення обліку розрахунків з оплати праці та з'ясовано, що Конституція України виступає основним законодавчим актом, на якій базується все законодавство, в тому числі й законодавство про працю. Наведено перелік нормативно-правових документів, які регламентують організацію обліку розрахунків з оплати праці. Було проведено порівняльний аналіз П(С)БО 26 та МСБО 19 «Виплати працівникам». Також було розглянуто проблемні питання, що виникають на практиці під час обліку розрахунків з оплати праці, та наведено напрями удосконалення, основними з яких є: вдосконалення механізму державного

регулювання оплати праці та соціального забезпечення; використання досягнень наукових досліджень та передового досвіду; автоматизація обліку.

У другому розділі кваліфікаційної роботи проаналізовано діючу систему обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «СЗПТ». Було визначено, що основним напрямком діяльності підприємства є рослинництво, а саме: вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур за КВЕД 01.11. Досліджуване підприємство знаходиться на спрощеній системі оподаткування. Ведення бухгалтерського та податкового обліку здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства із застосуванням програмного забезпечення «1С: Підприємство 8.3». Документообіг розрахунків з оплати праці оформлюють за допомогою програми «М.Е.DOC».

Аналіз діяльності ТОВ «СЗПТ» за 2019 рік показав, що підприємство є неплатоспроможним, так як не досягає рекомендованих значень коефіцієнтів ліквідності. З метою недопущення втрати платоспроможності підприємству доцільно дотримуватися правила – термін погашення дебіторської заборгованості повинен бути меншим за термін погашення кредиторської заборгованості, тоді грошові кошти будуть тимчасово вільними і будуть знаходитись в розпорядженні персоналу підприємства, і, відповідно, потенційна здатність підприємства розраховуватись перед кредиторами на дату висунення ними вимог зростає.

В роботі розглянуто порядок документування операцій з обліку особового складу та розрахунків з працюючими на ТОВ «СЗПТ». Було з'ясовано, що основні документи обліку кадрів умовно поділяють на документи лише персонального (особова картка працівника та трудова книжка), документи персонального і загального обліку працівників (накази (розпорядження) по кадрах та штатний розпис) та інші документи (книга обліку руху трудових книжок і вкладишів до них). Для відображення інформації про нарахування працівникам різних видів оплат призначена розрахунково-платіжна відомість.

Синтетичний облік розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві ведеться на рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам»

за субрахунками: 661 «Розрахунки за заробітною платою», 662 «Розрахунки з депонентами», 663 «Розрахунки за іншими виплатами». Облік розрахунків з працівниками по оплаті ведеться в банківських платіжних картках, за якими громадяни одержують перераховану їм заробітну плату в зручний для них час.

Згідно із законодавством України з доходів працівників підприємства утримують обов'язкові (ПДФО, військовий збір) та необов'язкові платежі (з ініціативи працівника, з ініціативи підприємства, за рішенням судових органів і виконавчих служб), які сплачуються роботодавцем на користь третіх осіб. Крім утримання, на заробітну плату працівників здійснюють нарахування єдиного соціального внеску, що сплачується роботодавцем за власні кошти організації. На ТОВ «СЗПТ» ведеться податкова та статистична звітність, яка подається до податкової інспекції та органів державної статистики у відповідні строки та за певною формою відповідно до чинного законодавства.

Даному підприємстві було надано пропозиції щодо вдосконалення обліку розрахунків з оплати праці. Так в результаті дослідження було виявлено, що в обліковій політиці недостатньо розгорнуте питання розрахунків з оплати праці, тому рекомендовано обґрунтувати та прописати вибір найефективніших систем та форм оплати праці. У роботі запропоновано етапи організації обліку розрахунків з оплати праці, розроблено факторну інформаційну модель облікової політики щодо витрат на оплату праці, рекомендовано розробляти Положення про оплату праці. Також надані пропозиції щодо вдосконалення нинішньої моделі аналітичного обліку, зменшення відсотка документообороту та розроблення зведеного графіку документообігу.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто внутрішній контроль розрахунків з оплати праці. В ході написання роботи дійшли до висновку, що внутрішній контроль розрахунків з оплати праці передбачає захист від помилок і зловживань на підприємстві, дає право пересвідчитися у тому, що фонд оплати праці використовується ефективно та повністю, а організація й умови праці відповідають вимогам чинного законодавства.

На ТОВ «СЗПТ» система внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці складається з попереднього, поточного та наступного контролю. Обов'язки та повноваження з проведення контролю покладені на головного бухгалтера та його заступника. Але, з огляду на великий обсяг функцій та робіт, що покладені на них, ці посадові особи не здатні на належному рівні здійснювати контроль виплат працівникам. Тому в штатний розпис підприємства рекомендовано ввести посаду внутрішнього контролера чи створити службу внутрішнього контролю, яка буде проводити контроль не лише розрахунків з оплати праці, а й повністю всього підприємства.

В результаті проведеного аналізу було виявлено, що на підприємстві, яке досліджується, відсутня методика документального забезпечення контролю витрат на оплату праці та не передбачений перелік робочих документів внутрішніх контролерів. Тому з метою раціонального використання робочого часу контролерів перед початком здійснення внутрішнього контролю рекомендуємо складати план. Пропонуємо розробляти і Програму внутрішнього контролю, яка забезпечить здійснення ефективного контролю за правильністю нарахування і виплачування заробітної плати працівникам. Також розроблено перелік типових форм робочих документів внутрішніх контролерів.

У роботі проведено економіко-математичне моделювання процесів, що забезпечують підвищення ефективності використання фонду оплати праці підприємства ТОВ «СЗПТ» за допомогою регресійно-кореляційного аналізу. А за результатами побудованої моделі наведено основні напрями підвищення ефективності використання трудових ресурсів та продуктивності праці.

Впровадження наданих рекомендацій дозволить значно поліпшити оперативність обліку розрахунків з оплати праці та забезпечить керівництво ТОВ «СЗПТ» необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень. Наведені рекомендації мають завершений та універсальний характер, є досить простими у практичному застосуванні, можуть використовуватись будь-якими підприємствами, не потребують значної трансформації існуючої системи обліку та не вимагають додаткових економічних ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бухгалтерський словник / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2001. 224 с.
2. Вакулич М. М., Пархоменко О. А. Напрями вдосконалення системи обліку, аналізу і контролю розрахунків з оплати праці на ТОВ «Агенція «ДЖЕБ»: критичний аналіз. Соціально-гуманітарний вісник. 2019. № 25. С. 208-213.
3. Волкова І. А. Фінансовий облік – 2: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Центр учб. літ., 2009. 224 с.
4. Воськало Н. М. Теоретичні та методологічні основи розрахунків за виплатами працівникам. Східна Європа: економіка, бізнес та управління, 2018. № 2 (13). URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/13_2018/44.pdf.
5. Гамова О. В., Козачок І. А., Федоренко Т. В. Внутрішній контроль заробітної плати на підприємстві // Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 2. С. 31-38.
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 01.09.2020).
7. Григоревська О. О., Христос І. В. Шляхи удосконалення організації бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, 2015. № 2 (32). С. 97-104.
8. Дороніна О. А. Стратегія формування системи оплати праці на промисловому підприємстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит». Донецьк, 2005. 20 с.
9. Золотогоров В. Г. Энциклопедический словарь по экономике. Минск: Полымя, 1997. 571 с.
10. Ільїн В. Ю., Сороколіта Д. О. Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з оплати праці. Економічні науки. 2016. № 12.1 (40). С. 763-767.

11. Іляш О. І., Дошак М. В. Соціально-економічні засади оплати праці в Україні та за її межами // Науковий вісник НЛТУ України. 2007. № 17 (4). С. 165–168.
12. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291: із змінами та доповненнями від 29.10.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення: 15.09.2020).
13. Кабаченко М. О. Система оплати праці: проблемні питання. Право та інновації. 2015. № 2 (10). С. 109-114.
14. Каткова Н. В., Маслова К. В. Особливості обліку оплати праці в сучасних умовах та шляхи його вдосконалення // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2017. № 8. С. 762-767.
15. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-08 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 20.08.2020).
16. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 20.08.2020).
17. Крищенко К. Удосконалення організаційно-економічного механізму управління оплатою праці // Україна: аспекти праці. 2007. № 6. С. 32–38.
18. Крупка Ю. Д., Задорожний З. В., Микитюк Н. Я. та ін. Фінансовий облік: підручник, 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Кондор-Видавництво, 2013. 551 с.
19. Кулішов В. В. Мікроекономіка: Основи теорії і практикум: навч. посіб. Львів: Магнолія плюс, 2004. 332 с.
20. Лаптій І. Оплата праці і заробітна плата: щодо питання термінології // Право України. 2005. № 7. С. 81–84.
21. Лисак В. Ю. Сутність заробітної плати та її значення в процесі економічного управління підприємством. Економіка і суспільство. 2016. № 4. С. 264-269.

22. Мандибура В. О., Тимофєєв В. О. Аналіз економічних та правових методів регулювання мінімальної заробітної плати. К. : Парламентське видавництво, 1997. 86 с.
23. Миронова Ю. Ю., Панасенко В. А. Проблеми організації обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві. Економіка і регіон, 2016. № 1. С. 121-126.
24. Михайленко Ю.О. Організація обліку і контролю розрахунків за заробітною платою. Молодий вчений, 2017. № 2(42). С. 287-293.
25. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам» від 01.01.2012 № 929_011 (зі змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_011 (дата звернення: 25.08.2020).
26. Овсюк Н. В. Документальне забезпечення контролю витрат на оплату праці // Вісник КНТЕУ. Підприємництво. 2014. № 5. С. 23-33.
27. Овсюк Н. В. Організаційно-економічні основи побудови внутрішнього контролю витрат на оплату праці // Економіка та управління підприємствами. Проблеми економіки. 2014. № 2. С. 249-254.
28. Петрицька О. С. Організаційні аспекти контролю розрахунків з оплати праці в бюджетних установах // Економіка. Управління. Інновації. 2014. № 2 (12). URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2014_2_47.pdf.
29. Пищуліна О. М. Нова ідеологія реформування заробітної плати: потреба та перспективи // Стратегічні пріоритети. 2007. № 1. С. 133–140.
30. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 20.08.2020).
31. Подмешальська Ю. В., Степаненко В. А. Облік витрат на збут // Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 24. С. 31-35.
32. Подолянчук О. А. Облікова політика щодо заробітної плати // Бухгалтерський облік. Облік і фінанси. 2018. № 1 (79). С. 64-71.
33. Поклад И. И. Курс бухгалтерского учета. М. : Финансы, 1971. 416 с.

34. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV: зі змінами і доповненнями від 03.07.2020 № 720-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення: 15.09.2020).

35. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР: зі змінами та доповненнями від 17.03.2020 № 530-IX. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>. (дата звернення: 20.08.2020).

36. Про державний бюджет України на 2020 рік: Закон України від 14.11.2019 № 294-IX: зі змінами та доповненнями від 12.08.2020 № 769-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20>. (дата звернення: 20.08.2020).

37. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV: зі змінами і доповненнями від 03.07.2020 № 720-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14> (дата звернення: 13.09.2020).

38. Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати: Наказ Державного комітету статистики України від 13.01.2004 р. № 5. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>. (дата звернення: 19.08.2020).

39. Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників: Наказ Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 р. № 58. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93> (дата звернення: 17.09.2020).

40. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: Наказ Міністерства фінансів України № 601 від 28.10.2003 р.: із змінами та доповненнями від 10.01.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>. (дата звернення: 22.08.2020).

41. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999 р.: із змінами та доповненнями від 29.10.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. (дата звернення: 09.09.2020).

42. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р.: із

змінами та доповненнями від 29.10.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>. (дата звернення: 14.09.2020).

43. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати. Постанова КМУ № 100 від 08.02.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>. (дата звернення: 23.08.2020).

44. Про затвердження Порядку проведення компенсації громадянам втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати. Постанова КМУ № 159 від 21.02.2001р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/159-2001-%D0%BF>. (дата звернення: 23.08.2020).

45. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці (Форми N П-1, П-2, П-3, П-4, П-5, П-6, П-7): Наказ Державного комітету статистики України від 05.12.2008 р. № 489. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0489202-08> (дата звернення: 17.09.2020).

46. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1 ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку: Наказ Міністерства фінансів України № 4 від 13.01.2015 р.: із змінами та доповненнями від 26.05.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0111-15>. (дата звернення: 20.08.2020).

47. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI: зі змінами і доповненнями від 08.08.2020 № 786-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> (дата звернення: 16.09.2020).

48. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України від 14.02.1992 № 2114-XII: зі змінами та доповненнями від 01.01.2019 № 2498-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-12>. (дата звернення: 20.08.2020).

49. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII: зі змінами та доповненнями від 27.12.2019 № 341-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>. (дата звернення: 20.08.2020).

50. Прокопенко В. І. Трудове право України : підручник, 3-те вид., переробл. та доповн. Х. : Консум, 2002. 528 с.

51. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР: зі змінами і доповненнями від 13.02.2020 № 440-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 18.08.2020).

52. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII: зі змінами та доповненнями від 16.10.2020 № 124-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>. (дата звернення: 30.10.2020).

53. Про умови і розміри оплати праці працівників підприємств та організацій, що дотуються з бюджету. Постанова КМУ № 948 від 31.08.1997р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/948-97-%D0%BF>. (дата звернення: 23.08.2020).

54. Садовська І. Б., Божидарнік Т. В., Нагірська К. Є. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2013. 688 с.

55. Семенова К. Д., Тарасова К. І. Бізнес-статистика: підручник. К: ФОП Гуляєва В.М., 2018. 210 с.

56. Словник термінів ринкової економіки / під заг. ред. В. І. Науменка. К.: Глобус, 1996. 272 с.

57. Стукалова Ю. О., Загорельська Т. Ю. Дослідження сучасних проблем та узагальнення основних напрямів удосконалення обліку оплати праці // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Економіка і суспільство. 2018. № 19. С. 1350-1357.

58. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік: навчальний посібник, 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2016. 663 с.

59. Суліменко Л. А., Киян А. В., Вітер С. А. Облік і аналіз розрахунків з оплати праці // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Інфраструктура ринку. 2018. № 18. С. 395-404.

60. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: підручник, 6-те вид., доп. і перероб. Київ: Алерта, 2013. 982 с.

61. Толуб'як В. С. Заробітна плата та її вплив на формування фінансових ресурсів системи пенсійного забезпечення // Теорія та практика державного управління. 2010. № 2. С. 242–249.

62. Харчук І. Сутність заробітної плати як економічної категорії, та напрями її оптимізації в сучасних умовах господарювання в Україні. *Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування*. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 травня 2017 р.). Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. С. 150-153.

63. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № № 435-IV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 02.09.2020).

64. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2016. 422 с.

65. Шоляк О. Ю. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з оплати праці // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. 2009. № 16 (1 частина). С. 177-183.

66. Щирба І. М. Сутність облікової політики підприємства щодо витрат на оплату праці та факторів впливу на її формування. 2009. URL <http://ven.ztu.edu.ua/article/download/89476/86187>.

67. Юрчук Н. П. Організація внутрішнього контролю обліку праці та її оплати на сільськогосподарських підприємствах // Всеукраїнський науково-виробничий журнал. Інноваційна економіка. 2013. № 1. С. 296-299.

68. Яременко Л. М. Концептуальні засади оплати праці в умовах ринкової економіки // Економічний вісник університету: зб. наук. пр. Переяслав-Хмельницького держ. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди. 2010. №15/1. С. 187–190.

69. Ясько К. В., Арехова М. М. Облік і контроль розрахунків з оплати праці на підприємстві // Молодий вчений. Економічні науки. 2017. № 11 (51). С. 1358-1361.